

Program dela
Zveze prijateljev mladine Slovenije
za leti 2023 in 2024

KAZALO

1 UVOD	4
1.1 SEDEMDESET LET DELOVANJA ZPMS	5
1.2 NOV PROGRAM: IZOBRAŽEVALNI CENTER ZPMS ZA PODPORO ODRAŠČANJU	6
2 ORGANI, DELOVNA TELESA IN STALNE OBLIKE DELOVANJA	7
3 PROGRAMI ZVEZE PRIJATELJEV MLADINE SLOVENIJE	8
3.1 ZAGOVORNIŠTVO OTROKOVIH PRAVIC	9
3.1.1 DELOVANJE NACIONALNEGA ODBORA ZA OTROKOVE PRAVICE	9
3.1.2 MREŽA ZA OTROKOVE PRAVICE	11
3.2 SOCIALNO-HUMANTARNI PROGRAMI ENO SRCE	12
3.2.1 POMOČ DRUŽINAM	13
3.2.2 SAPRAMIŠKIN SKLAD	13
3.2.3 ADIN ŠTIPENDIJSKI SKLAD	13
3.2.4 POLNA ŠOLSKA TORBA	13
3.2.5 ŠPORTNIK SEM	14
3.2.6 DECEMBRSKE AKCIJE	14
3.3 HUMANITARNI PROGRAM POMEŽIK SONCU	14
3.3.1 IZVEDBA HUMANITARNEGA PROGRAMA POMEŽIK SONCU	14
3.3.2 IZVEDBA ZIMO VANJ IN LETOVANJ	15
3.3.2 PROSTI ČAS	15
3.4 OTROCI, AKTIVNI DRŽAVLJANI	16
3.4.1 OTROŠKI PARLAMENTI®	16
3.4.2 NATEČAJ EVROPA V ŠOLI	17
3.4.3 MLADI RAZISKOVALCI ZGODOVINE	17
3.5 TEDEN OTROKA®	18
3.6 NACIONALNA MREŽA TOM®	19
3.7 IZOBRAŽEVALNI CENTER ZPMS	22
4 PROJEKTI IN PRIJAVE NA RAZPISE	23
5 USTANOVA FUNDACIJA ZPMS ZA OTROKE IN DRUŽINE V SLOVENIJI	23
5.1 ŠTIPENDIJSKI SKLAD DR. JANEZA DRNOVŠKA	23
6 ODNOSI Z JAVNOSTMI	24
7 KREATIVNI PROJEKTI ZA KREPITEV PREPOZNAVNOSTI	24
8 VODENJE IN ORGANIZACIJA NALOG S PODROČJA DELOVANJA ZPMS	25
8.1 ZAGOTAVLJANJE SREDSTEV ZA DELOVANJE ZPMS	25
8.1.1 INVESTICIJE	25

8.2 RAZVOJ ORGANIZACIJE	26
8.2.1 KREPITEV MREŽE ČLANIC ZPMS IN MREŽE PROSTOVOLJCEV	26
8.2.2 SODELOVANJE Z DRUGIMI NEVLADNIMI ORGANIZACIJAMI	27
9.3 ZAPOSLENI	27
9.3.1 IZOBRAŽEVANJE ZAPOSLENIH	27
9.3.2 IZOBRAŽEVANJE ŠTUDENTOV – ŠTUDIJSKA PRAKSA	28
9.3.3 SODELOVANJE NA MEDNARODNIH DOGODKIH	28
10 ZAKLJUČEK	28

1 UVOD

V prihajajočih dveh letih bomo s svojim delom še naprej utrjevali svoje temeljno poslanstvo in krepili renome kompetentne organizacije, ki ji je mar za dobrobit otrok, mladostnikov in družin. Leto 2023 pa bo vsekakor posebno leto, saj Zveza prijateljev mladine Slovenije praznuje 70-letnico delovanja. Veseli nas, da si 70 let delimo s kar nekaj našimi društvi in zvezami po vsej Sloveniji. Tako bodo v letu 2023 z nami slavili še DPM Koper, DPM Koroške, DPM Mojca Novo Mesto, DPM Murska Sobota, DPM Postojna Pivka, DPM Trbovlje, MDPM Ajdovščina, MDPM Sežana, MDPM za Goriško, MZPM Ljubljana, MZPM Velenje, ZDPM Jesenice, ZPM Krško in ZPM Maribor.

Naš častitljivi jubilej bomo obeležili s 4 velikimi projekti v sodelovanju oz. v družbi naših društev in zvez ter dolgoletnih podpornikov.

Vzpostavili bomo nov vsebinski program – Izobraževalni center ZPMS za podporo odraščanju, v sklopu katerega bomo izvajali najrazličnejša izobraževanja za otroke, mladostnike, starše, učitelje, socialne delavce, svetovalce ipd. ter seveda za naša društva in zveze.

Še naprej bomo s humanitarnimi programi, vključeni v ENO SRCE, pomagali družinam v socialni stiski, bodisi z enkratno finančno ali materialno pomočjo ali s štipendijo. Po dobri izkušnji s skladom "Športnik sem" bomo v letu 2023 oblikovali še sklad "Glasbenik sem", ki bo otrokom in mladostnikom iz socialno ogroženih družin pomagal pri razvoju glasbenih potencialov (plačilo glasbene šole, nakup instrumenta). Veliko pozornosti bomo namenili zbiranju sredstev za program Pomežik soncu, saj je vse več družin, ki si ne morejo privoščiti skupnih počitnic. Skupaj z našimi organizatorji letovanj bomo poskrbeli, da bo čim več otrok lahko brezplačno letovalo ali zimovalo na morju ali v hribih, okrepili pa bomo tudi prostočasne popoldanske aktivnosti in počitniška varstva. Izvedli bomo že 33. Nacionalni otroški parlament, tokrat prvič na temo Duševno zdravje otrok in mladostnikov. Mladi še vedno čutijo posledice ukrepov zoper epidemijo COVID-19, zato je treba njihovim stiskam posvetiti več pozornosti in jim povedati, da v tem niso sami. Zato bomo tudi v letu 2023 izvedli akcijo "TOM potuje – otroke obiskuje". "Vzgoja za mir" je tematika letošnjega natečaja Evropa v šoli, Mladi raziskovalci zgodovine pa v šolskem letu 2022/23 raziskujejo "Šport skozi čas".

Krepili bomo dobro sodelovanje z obstoječim namestnikom Varuha človekovih pravic, ki pokriva področje otrokovih pravic. Hkrati bomo nadaljevali s prizadevanji za vzpostavitev samostojnega Varuha otrokovih pravic znotraj institucije Varuha človekovih pravic, ki mora biti ustanovljen z zakonom in imenovan v Državnem zboru RS. V letu 2023 bomo začeli s sodelovanjem pri izvajanju nalog in pooblastil državnega preventivnega mehanizma (DPM).

Na nacionalni ravni je v pripravi Nacionalni akcijski načrt jamstvo za otroke (2022–2030), v katerem bodo opredeljeni ukrepi za večjo socialno vključenost ter uresničitev talentov in sposobnosti ranljivih skupin otrok. Ukrepi so osredotočeni predvsem na dostopnost storitev predšolske vzgoje in varstva, izobraževanja (vključno s šolskimi dejavnostmi), zdravstvenega varstva, prehrane in stanovanj. Akcijski načrt je ob začetku leta 2023 v medresorskem usklajevanju, za tem se bo z njim seznanila Vlada RS, potem pa bo posredovan Evropski komisiji.

V letu 2022 se je iztekel prvi pripadajoči Akcijski načrt 2020–2022 Programa za otroke 2020–2025. V letu 2023 bomo aktivno sodelovali pri pripravi drugega Akcijskega načrta za obdobje 2023–2025. Upoštevane bodo tudi ugotovitve in priporočila evalvacije izvajanja Programa (izvedel jo je Inštitut RS za socialno varstvo) in bodo implementirane v novi akcijski načrt.

V pripravi sta tudi dve novi strategiji: Strategija o prostovoljstvu in Strategija razvoja NVO. Do sedaj je bila to ena strategija, in sicer: Strategija razvoja nevladnih organizacij in prostovoljstva. Z zanimanjem bomo spremljali razvoj obeh strategij in pri tem aktivno sodelovali.

Predsednico Darja Groznik smo ponovno predlagali za članico Svet RS za otroke in družino, ki bo imenovan v letu 2023. Po novem bosta v Svet vključena tudi dva predstavnika otrok; kot našega kandidata smo predlagali Jakoba, ki je tudi član Sveta otrok organizacije Eurochild.

Priloga Programa dela ZPMS za leti 2023 in 2024 je tudi Finančni načrt 2023–2024. V njem načrtujemo prihodke in odhodke glede na znana dejstva in na predvidene aktivnosti.

1.1 SEDEMDSESET LET DELOVANJA ZPMS

Poleg nove grafične podobe "70 let mladi" bomo našo 70-letnico obeležili s 4 velikimi projekti.

Gledališka karavana po vsej Sloveniji

Naše darilo otrokom ob praznovanju 70. rojstnega dne je brezplačen ogled gledališke predstave Maček Muri išče kroniko v izvedbi Družinskega gledališča Kolenc, ki bo obiskalo vsa mesta, v katerih naše članice praznujejo 70 let. Skupaj bomo nanizali 14 predstav in razveselili več kot 4000 otrok in vsaj še dvakrat toliko staršev in sorodnikov. Organizacijo in prijave na predstavo vodi vsako društvo samostojno.

Gozd Zveze prijateljev mladine Slovenije

V razmišljanjih, kako praznovati 70. obletnico delovanja ZPMS, smo se strinjali, da to mora biti nekaj, kar nas bo kot zvezo društev/zvez še bolj povežalo in bo imelo trajnejši učinek. Nekaj, kar bo v dobrobit tudi prihodnjim generacijam. Tako se je porodila ideja o gozdu Zveze prijateljev mladine Slovenije. Zato smo se odločili, da bomo na svoj 70. rojstni dan, 1. marca 2023, skupaj z zvezami in društvi zasadili naš gozd. Na dogodku se nam bo pridružila tudi predsednica RS dr. Nataša Pirc Musar. Kot se za vsako praznovanje spodobi, bomo ob dobri glasbi in pogostitvi nazdravili našim skupnim preteklim in prihodnjim uspehom. Zasaditev bo potekala na Krasu, v neposredni bližini Pomnika miru na Cerju; sadili bomo puhasti hrast. Vsako društvo/zveza, ki se bo pridružila akciji, bo dobilo svoje drevo s svojim napisom. Dogodek izvajamo v sodelovanju z Zavodom za gozdove Slovenije in projektom VisitKras.

To bo dan, ko bomo na poseben način stopili skupaj, se povezali in pustili "večni" pečat. To bo dan, ko se bomo tudi širši javnosti pokazali, da je moč v povezovanju in združevanju. Z našim prispevkom okolju bomo vzor in zgled tudi našim otrokom. To bo veličasten dan za vse nas, tudi zaradi tega, ker bomo zasadili veličastno in močno drevo – hrast. Hrast je simbol trdnosti in verjamemo, da bomo s tako držo skupaj nadaljevali tudi mi vsi. Naj bo ta naš gozd simbol zavedanja, da lahko le povezani premagujemo najtežje preizkušnje in ustvarjamo velike premike.

Koncert v Križankah

Jeseni se bomo družili ob odlični glasbi v ljubljanskih Križankah. Pod svoje glasbeno okrilje nas bo vzel eden od najbolj prepoznavnih slovenskih glasbenikov, ki v letu 2023 praznuje svoj osebni jubilej – 70 let. Dogovori so v teku.

Dokumentarni film ob 70-letnici delovanja Zveze prijateljev mladine Slovenije

Dokumentarni film ZPMS bo preplet arhiva (arhivskih posnetkov RTV Slo), spominov izbranih akterjev ter igranih prizorov. Skozi sedem desetletij družbeno odgovornega delovanja ZPMS nas bodo popeljale osebne zgodbe in spomini sogovornikov, ki bodo podprti z arhivom, ti pa se bodo prepletali z aktualnimi posnetki z današnjega dne. Vezni element med arhivom in pripovedjo bo predstavljal otrok (z igro) in atraktivna grafika, s katero se bomo izognili kronološkemu naštevanju v intervjujih.

Skozi življenjske zgodbe in spomine akterjev bomo skušali prikazati pomembnost humanitarne organizacije za pomoč otrokom, mladostnikom in družinam, ki deluje na celotnem območju Slovenije. Začeli bomo z ilegalčki Ade Krivic, nadaljevali z Dedkom Mrazom, nato bomo prikazali pomen ZPMS pri vzpostavitvi otroških igrišč, ureditvi šolskih kuhinj, predšolske vzgoje, prikazali bomo kako se je ZPMS zavzemala za vzpostavitev standarda dobra igrača, za ustanavljanje pediatričnih ambulant, za humano bivanje otrok v bolnišnicah ... prikazali bomo, da je bila (da je še) ZPMS stičišče strokovnjakov in vir zamisli, kako skrbeti za vsestranski razvoj Otrok. Prikazali bomo, da je ZPMS zaslužna, da imamo danes vrtce, šolske knjižnice, počitniške kolonije, igrišča, ...

Kljub številnim žalostnim življenjskim usodam pa fokus filma ni v jokavih zgodbah, temveč v navdihujoči moči posameznika, ki z dobro voljo, angažiranostjo in povezovanjem v skupnosti spreminja položaj otrok v družbi na bolje.

Do začetka poletja je predvideno, da se pripravijo vsi intervjuji z izbranimi sogovorniki. Montaža filma bo potekala v poletnem in jesenskem času. Film bo last ZPMS, premierno bo predvajan decembra. Predvajala ga bo tudi RTV Slovenija. Za režijo filma je odgovorna Maja Pavlin. Za snemanje Sašo Grmek.

1.2 NOV PROGRAM: IZOBRAŽEVALNI CENTER ZPMS ZA PODPORO ODRAŠČANJU

V letu 2023 načrtujemo vzpostavitev izobraževalnega centra, pod okriljem katerega bi v prihodnje izvajali več sklopov izobraževanja za različne ciljne skupine, in sicer:

- društva in zveze – *podpora in krepitev kompetenc zaposlenih/prostovoljcev društev ZPMS-ja, ki so lahko v pomoč pri bolj okrepljenem delovanju vsakega društva posebej; izobraževanja, vezana na izvajanje naših programov (prostovoljci, mentorji, pedagoški vodje)*
- osnovnošolci in srednješolci – *podpora dojemljanju in sprejemanju samega sebe in svojih psiho-fizičnih sprememb, krepitev empatije in (samo)spoštovanja, krepitev socialnih veščin, ki so pogoj za medsebojno sodelovanje; biti podpora mladostnikom na njihovi poti k odraslosti, sprejemanju odločitev, karierni poti, postavljanju ciljev, pri ozaveščanju lastnih strahov in spoprijemanju z njimi;*
- starši – *podpora, krepitev in razvoj veščin in kompetenc, ki so nam v pomoč pri izgradnji lastne »zdrave« samopodobe/osebnosti, ki je pogoj za vzpostavitev/ohranitev kakovostnih odnosov in podporne vzgoje;*
- pedagoški delavci – *ozavestiti pomen lastnega delovanja v odnosu do otroka in v drugih profesionalnih odnosih (s starši, s sodelavci); ozavestiti pomen ustvarjanja zaupnega in varnega prostora = krepiti in razvijati zdravo okolje kot pogoj zdravega razvoja posameznika;*
- profili, ki neposredno vplivajo na otroke in družine (novinarji, sodniki, odvetniki...) – *ozaveščanje o specifičnih potrebah otrok in mladostnikov pri obravnavi.*

2 ORGANI, DELOVNA TELESA IN STALNE OBLIKE DELOVANJA

V marcu 2023 bo potekala 47. skupščina ZPMS, ki bo sprejemala Poslovno in finančno poročilo za leto 2022, letni program dela in finančni načrt za leti 2023 in 2024, potekale pa bodo tudi volitve v organe ZPMS za nov 4 letni mandat. Nov Upravni odbor ZPMS pa bo po svojem konstituiranju imenoval člane delovnih teles Upravnega odbora ZPMS in stalnih oblik delovanja.

Upravni odbor ZPMS se predvidoma letno sestane najmanj štirikrat in Nadzorni odbor najmanj enkrat. Častno razsodišče se bo sestajalo po potrebi.

Upravni odbor ZPMS bo skladno z novim Statutom ZPMS na eni od rednih sej – izmed strokovnjakov s področja socialnega varstva – imenoval člane Strokovnega sveta za humanitarne programe ZPMS s področja socialnega varstva, ki bo dajal mnenja k humanitarnim programom ZPMS na področju socialnega varstva, jih spremljal in strokovno vodil. Imenoval naj bi tudi Svet ZPMS, ki bo sestavljen iz zunanjih deležnikov. Svet ZPMS naj bi kot posvetovalno telo imel funkcijo evalvacije in podajanja mnenj oziroma predlogov o delovanju ZPMS.

V letu 2023 poteče mandat članom v organih ZPMS (Upravni odbor, Nadzorni odbor, Častno razsodišče) razen predsedniku in podpredsednikoma, ki so člani Upravnega odbora ZPMS po funkciji. Zato bomo imeli na Skupščini ZPMS marca 2023 volitve.

Glede na to, da je ZPMS na zasedanju skupščine v letu 2022 sprejel nov Statut ZPMS, bomo v letu 2023 poskrbeli za prenovo in uskladitev Poslovnikov o delu organov ZPMS, kot tudi delovnih teles Upravnega odbora ZPMS in stalnih oblik delovanja.

3 PROGRAMI ZVEZE PRIJATELJEV MLADINE SLOVENIJE

V letih 2023–2024 bomo naše aktivnosti izvajali v okviru naslednjih PROGRAMSKIH SKLOPOV

Programski sklop	Programi/aktivnosti znotraj tega sklopa
Zagovorništvo otrokovih pravic	- Nacionalni odbor za otrokove pravice pri ZPMS - Mreža za otrokove pravice
Socialno-humanitarni program ENO SRCE	- Pomoč družinam, - Saprarniškin sklad - Adin študentski sklad - Športnik sem - Glasbenik sem – NOVO (glej str. 15) - Polna šolska torba
Humanitarni program Pomežik soncu®	- letovanja - zimovanja - druge dejavnosti za kakovostno preživljanje prostega časa
Otroci, aktivni državljani	- Otroški parlamenti® - Evropa v šoli - Mladi raziskovalci zgodovine
Teden otroka	Poslanica, posvet, aktivnosti
Nacionalna mreža TOM	TOM – telefon za otroke in mladostnike®
Izobraževalni center ZPMS	Izobraževanja za različne ciljne skupine – NOVO (glej str. 6)

V nadaljevanju podajamo program dela za leti 2023 in 2024 po PROGRAMSKIH SKLOPIH.

3.1 ZAGOVORNIŠTVO OTROKOVIH PRAVIC

Na področju zagovorništva otrokovih pravic bomo v letih 2023 in 2024 nadaljevali s koraki za razvoj participacije otrok in mladostnikov in iskali nove možnosti, da bo v družbi glas otrok bolj slišan in upoštevan, prav tako tudi glas staršev in družin. Otroci morajo imeti možnost sodelovanja pri oblikovanju sistemskih ukrepov in drugih pomembnih odločitev, ki jih zadevajo.

Na spletni strani ZPMS bomo vzpostavili nov zavihek OTROKOVE PRAVICE, pod katerim bodo na voljo ključne informacije o otrokovih pravicah za otroke in za odrasle.

ZPMS se bo skupaj z Mrežo za otrokove pravice aktivno vključevala v pripravo pomembnih dokumentov na širšem področju problematike otrok in se bo kot zainteresirana javnost še naprej udeleževala sej različnih odborov v Državnem zboru RS in drugih pomembnih teles/organov. Nadaljevala bo s pobudo za institut Varuha otrokovih pravic.

3.1.1 DELOVANJE NACIONALNEGA ODBORA ZA OTROKOVE PRAVICE

Nacionalni odbor za otrokove pravice (NOOP) sestavljajo predstavniki zvez in društev prijateljev mladine s terena ter zunanji strokovnjaki z različnih področij delovanja (področja, kjer so vključeni otroci s posebnimi potrebami, zdravstveno varstvo otrok, vzgoja in izobraževanje, itd.). S takšno obliko delovanja bomo nadaljevali tudi v letih 2023 in 2024. NOOP ima 15 članov, predsednica je Vlasta Nussdorfer. V letu 2023 se izteče mandat dosedanjim članom odbora, zato bo sestava odbora po skupščini ZPMS nova (za mandatno obdobje od 2023 do 2027). NOOP se bo sestajal po potrebi, približno 1-2 x letno; če bo potreben hiter odziv na določeno nastalo situacijo ali dogodek, bo komunikacija potekala preko e-pošte. Prizadevali si bomo za odzivnost na aktualne družbene razmere, dogodke ter primere kršenja otrokovih pravic na vseh življenjskih področjih. Vsebinska področja, na katera bo NOOP še posebej pozoren, bodo: duševno zdravje otrok, splošno zdravje otrok, socialna vprašanja, nasilje nad in med otroki, področja, ki vključujejo otroke s posebnimi potrebami, participacija otrok, izobraževanje, informiranje o pravicah otrok, romska problematika, itd.

Pod okriljem NOOP bomo tudi v letih 2023/24 izvedli nekatere aktivnosti naslednjih programov:

- *Forum proti telesnemu kaznovanju otrok*: z namenom doseganja ničelne tolerance do nasilja oz. telesnega kaznovanja otrok bomo nadaljevali z ozaveščanjem staršev in širše javnosti, da telesno kaznovanje otrok ni primeren vzgojni ukrep. Nadaljevali bomo z distribucijo zloženke za starše z naslovom "Odraščanje brez nasilja".
- *Forum za pravice otrok v bolnišnici*: nadaljevali bomo z distribucijo brošure "Moj otrok mora ostati v bolnišnici", predvsem otroškim oddelkom slovenskih splošnih bolnišnic in pediatričnima klinikama v Ljubljani in Mariboru.
- *Zveza družin*: obeležili bomo 15. maj – mednarodni dan družin. Glede na osrednjo temo, ki jo vsako leto razglasijo Združeni narodi, bomo tudi v prihodnjih dveh letih pripravili sporočili za javnost. V tednu od 15. do 22. maja (teden družin) pa bomo pripravili akcijo "Za družine brezplačno", ki bo družinam omogočila brezplačen vstop v muzeje in galerije.

Nadgradnja Bele knjige ZPMS o uresničevanju pravice otrok do participacije

Bela knjiga je nastajala postopoma, najprej skozi projekt Povezani prijatelji (MJU), nato skozi projekt Naše mnenje šteje! (Erasmus+). Naš namen je bil, da skupaj z otroki ustvarimo dokument, ki bo postavil temelje kakovostnega sodelovanja otrok v vseh zadevah, ki so pomembne za njihovo življenje. Dokument je sestavljen iz dveh delov: iz teoretskega dela in konkretnih predlogov otrok, povezanih s participacijo otrok v šoli, pri zdravniku, na sodišču ter v lokalnem okolju. Dokument v podnaslovu nosi naziv "Verzija 1", kar pomeni, da je to živ dokument, ki se ga posodablja in nadgrajuje. Tako načrtujemo ponovno prijavo na program Erasmus+

Sodelovanje v različnih delovnih telesih

V začetku leta 2023 je bila ZPMS izbrana za sodelovanje z Varuhom človekovih pravic (VČP) pri izvajanju nalog in pooblastil državnega preventivnega mehanizma (DPM) po določbi 5. člena Zakona o ratifikaciji Opcijskega protokola h Konvenciji proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju. ZPMS je bila izbrana na podlagi javnega razpisa z naborom oseb, ki so pripravljene sodelovati pri obiskih krajev odvzema prostosti, še posebej tistih, kjer so vključeni otroci in mladostniki (npr. prevzgojni dom Radeče, krizni centri za otroke in mladostnike, strokovni centri za otroke in mladostnike s čustvenimi in vedenjskimi težavami in motnjami oz. vzgojno-izobraževalni zavodi, itd.). Sodelovanje bo trajalo do 31. 12. 2026.

V letih 2023 in 2024 bomo nadaljevali s sodelovanjem v delovnih telesih, katerih člani smo (glej Poročilo o delu ZPMS v letu 2022), zagotovo pa bomo pristopili še h kakšnemu sodelovanju, kjer bomo lahko prispevali z našimi znanji in izkušnjami.

Nacionalni odbor mladih

Po neuspešni obuditvi Nacionalnega odbora mladih (NOM) v letu 2022 bomo v letu 2023 ponovno okrepili prizadevanja, da NOM zaživi kot posvetovalni organ predsednice ZPMS, sestavljen iz predstavnikov Otroških parlamentov in Dijaške skupnosti Slovenije. NOM bi podajal mnenja in videnja otrok in mladih, upošteval zaključke Otroških parlamentov ter bil pomemben sogovornik tako znotraj ZPMS kot tudi navzven z odločevalci in drugimi organizacijami/institucijami.

Predsednik NOM je lahko vabljen tudi na seje Upravnega odbora ZPMS, v kolikor člani obravnavajo določeno temo na njihov predlog. NOM sestavlja 7 članov: 5 voljenih, ki so neodvisni in niso člani/ice nobenega organa obstoječih dijaških ali osnovnošolskih oblik delovanja; preostala dva člana pa sta predsednik Dijaške organizacije Slovenije (DOS) in predsednik nacionalnega Otroškega parlamenta (NOP). Predsednika in tajnika NOM izvolijo člani. Odbor bi se sestal vsaj 3x letno.

Nadaljevanje prizadevanj za obuditev projekta "Dobra igrača"

Prvi korak bo priprava informativne zloženke o dobri igrači, s katero želimo doseči večjo senzibilnost staršev/skrbnikov ob izbiri primernih igrač za svoje otrok. Za sredstva za zloženko bomo v letu 2023 kandidirali na razpisu FIHO in jo glede na rezultat tudi realizirali. Distribucija bo potekala v letu 2024. Distribuirali jo bomo vrtcem, osnovnim šolam, knjižnicam, društvom in zvezam prijateljev mladine, itd., prav tako pa tudi ob različnih dogodkih (npr. Teden otroka, festival prostovoljstva, itd.).

3.1.2 MREŽA ZA OTROKOVE PRAVICE

Mreža za otrokove pravice (edina in največja mreža nevladnih organizacij s področja otrokovih pravic v Sloveniji) bo nadaljevala svoje poslanstvo, torej podporo, spodbudo in koordinacijo NVO.

Ključni cilji za leti 2023 in 2024 so:

- nadaljevanje delovanja Mreže z večjo osredotočenostjo na formalno strukturo Sveta Mreže za otrokove pravice (ki deluje pod okriljem ZPMS)
- sodelovanje pri pripravi končnega alternativnega poročila za poročanje Slovenije o uresničevanju KOP pred Odborom ZN za otrokove pravice;
- povečanje prepoznavnosti in enakovrednosti Mreže kot sogovornika odločevalcem na nacionalni in evropski ravni na področju otrokovih pravic.

Mreža za otrokove pravice bo v letih 2023 in 2024 izvajala naslednje ključne dejavnosti:

Krepitev in podpora članicam

- izdaja E-novičk s področja otrokovih pravic ter delovanja mreže in njenih članic;
- izdaja E-gradiv (aktualne vsebine s področja otrokovih pravic na nacionalni in evropski ravni);
- posodobitev E-novičk v obliko spletne verzije;
- aktivno sodelovanje pri vseh aktivnostih Konzorcija vsebinskih mrež nevladnih organizacij za otrokove pravice.

Zagovorništvo

- koordinacija in priprava (dokončanje) alternativnega poročila o uresničevanju Konvencije ZN o otrokovih pravicah v tripartitni koordinaciji s Pravno-informacijskim centrom nevladnih organizacij – PIC in Slovensko fundacijo za UNICEF (priprava, zbiranje ter usklajevanje prispevkov NVO, komunikacija z mrežo Child Rights Connect na zasedanju v Ženevi v vlogi nevladnega sektorja) – predviden datum zasedanja bo v letu 2023;
- opozarjanje na pomembnost otrokovih pravic v okviru Evropskega semestra (sodelovanje in povezovanje s predstavniki Evropske komisije v Ljubljani), priprava profila Slovenije glede na priporočila Evropske komisije ter poročila Slovenije v okviru poročila Eurochild-a;
- nadaljevanje zagovorniških aktivnosti za vzpostavitev samostojne, neodvisne institucije varuha otrokovih pravic v Sloveniji;
- izvedba sestankov z ministri/ministicami z namenom seznanitve s ponavljajočimi se kršitvami otrokovih pravic, s katerimi se članice MOP srečujejo pri svojem delu, ter predlogi rešitev zanje;
- sodelovanje v posvetovalni skupini MDDSZ za pripravo nacionalnega akcijskega načrta za Jamstvo za otroke;
- koordinacija projekta z mediji Otroško novinarsko središče – prijave otrok v projekt bomo zopet odprli z novim šolskim letom 2023/2024.

Mednarodno sodelovanje

- aktivno sodelovanje v mednarodni mreži organizacij Eurochild (sodelovanje v okviru njihovih akcij in dogodkov, aktivna udeležba na generalni skupščini in dnevu "članstva" - Members Day);
- izpolnjevanje obveznosti v okviru vloge polnopravnega članstva v Nacionalni mreži partnerjev Eurochild-a (NPN) – aktivna udeležba na srečanjih NPN (2x letno); aktivno sodelovanje pri sprotnih zagovorniških akcijah NPN mreže;

- sodelovanje z Child Rights Connect (Ženeva) pri zastopanju nevladnega sektorja v okviru zaslišanja Slovenije glede uresničevanja Konvencije o otrokovih pravicah.

Komuniciranje s širšo javnostjo in mediji

- objava novic na spletni strani in sporočil za javnost ob pomembnih aktivnostih ter člankov o pomembnejših temah in zagovorniških aktivnostih Mreže za otrokove pravice.

3.2 SOCIALNO-HUMANTARNI PROGRAMI ENO SRCE

Skupno ime ENO SRCE za naše socialno-humanitarne programe je bilo uvedeno leta 2021 in je vse bolj prepoznano tako med splošno javnostjo kot tudi med potencialnimi sponzorji/donatorji. V letih 2023 in 2024 bomo še naprej izvajali različne aktivnosti, da bo to ime res seglo tudi v deveto vas.

ENO SRCE bo z letom 2023 bogatejše še za en sklad, ki bo tokrat namenjam mladim glasbenikom. Sklad "Glasbenik sem" bo pomagal otrokom in mladostnikom iz socialno ogroženih okolij pri glasbenem ustvarjanju (plačilo glasbene šole, nakup inštrumenta). Verjamemo, da finančna stiska ne sme biti razlog, da otrok ne bi uresničil svojih glasbenih potencialov. Objavo prvega razpisa za šolsko leto 2023/2024 načrtujemo konec poletja.

V letu 2023 uradno prehajamo na vodenje socialno-humanitarnih programov v aplikaciji Zarja. To pomeni, da bo vpisovanje družin in sledenje porabe potekalo znotraj aplikacije in ne več v tabelah excel. Načrtujemo tudi, da bi v letu 2023 usposobili za uporabo aplikacije predstavnike naših Članic (društev, zvez), ki se aktivno vključujejo v naše socialno-humanitarne programe in delajo na terenu z družinami.

Zbiranje sredstev za ENO SRCE

Tudi v letih 2023 in 2024 se bomo odzivali na pobude organizacij ali posameznikov, ki bodo želeli s svojim prispevkom polepšati dan otrokom in družinam iz socialno manj spodbudnih okolij; podjetja bomo vključevali v družbeno koristne akcije. Naša naloga je, da pridobimo čim več donacij, s katerimi bomo lahko nadalje izvajali naše socialno-humanitarne aktivnosti in pomagali čim več družinam (plačilo položnic, plačilo zdravstvenih terapij, nakup opreme, oblačila, obutev, šolske potrebščine, novoletna darila).

Sredstva za ENO SRCE za leto 2023 smo s pomočjo različnih kampanj intenzivno zbirali konec leta 2022; enako načrtujemo za leti 2023 in 2024. Še posebej si bomo prizadevali, da bomo v sodelovanju z RTV Slovenija v decembru ponovno izvedli že tradicionalni dobrodelni teden za pomoč družinam v stiski, tokrat že 7 po vrsti.

- **Dobrodelni copat COPart**

V letu 2023 se za COPart začena nova zgodba, hkrati pa ostaja tudi stara. Tako bo COPart Urške Drofenik še vedno na voljo za prodajo, pridružili pa se mu bodo še novi copati, ki jih bo oblikoval Žare Kerin. Izdelava bo še naprej v rokah Čevljarstva Brodi iz Tržiča. Sredstva od prodaje bodo namenjena enemu od humanitarnih programov znotraj ENO SRCE, ki ga bo izbral novi oblikovalec.

Izdelek bomo intenzivno predstavljali na različnih kanalih (družabna omrežja, TV, članki, spletni mediji), na prodaj bo v naši spletni trgovini.

3.2.1 POMOČ DRUŽINAM

V letu 2023 in 2024 bo še naprej delovala Komisija za socialna vprašanja in humanitarne projekte, ki bo obravnavala prejete vloge za vključitev v humanitarni program ZPMS in za ustrezno razdelitev pomoči. Komisija se bo sestala predvidoma na dva oz. tri mesece.

V letih 2023 in 2024 nadaljujemo s sodelovanjem z oddajo Tednik (rubrika Pomagamo) na TV SLO 1, in sicer bomo predstavljali družine, ki jim bodo gledalci lahko pomagali s svojim prispevkom. Glede na uspešnost akcije Srčna Univerza v Ljubljani, ki jo v sodelovanju z UL izvajamo od leta 2021, predvidevamo, da bomo z akcijo nadaljevali tudi v letu 2023.

Tudi v letih 2023 in 2024 bomo sodelovali z Društvom Palčica Pomagalčica in dobrodelni škratki, in sicer pri zagotavljanju pomoči družinam pri plačilu terapij, pripomočkov ali zdravil za otroke.

3.2.2 SAPRAMIŠKIN SKLAD

Sapramiškin sklad bo v letih 2023 in 2024 namenjen pomoči otrokom s posebnimi potrebami in otrokom po hudih boleznih ali poškodbah z namenom socializacije nazaj med vrstnike oziroma z namenom vrnitve v običajno življenje. S pridobljenimi sredstvi bomo pomagali otrokom in družinam iz socialno manj vzpodbudnih okolij pri plačilu psihosocialne pomoči, fizioterapij in drugih specialnih terapij ter pri plačilu zdravstvenih pripomočkov. V zadnjih letih opazamo, da je družin z otroki s posebnimi potrebami, ki potrebujejo posebne terapije in/ali specialne pripomočke, vse več. Zato bomo še okrepili aktivnosti za pridobivanje namenskih donacij, da bomo lahko pomagali kar čim več družinam.

Še naprej bomo sodelovali s podjetjem DINOS, kamor lahko posamezniki dostavijo odpadni material (papir, plastični pokrovčki, platenke) in s tem pomagajo pri plačilu terapij za otroke s posebnimi potrebami.

3.2.3 ADIN ŠTIPENDIJSKI SKLAD

V šolskem letu 2022/2023 z mesečnimi štipendijami pomagamo že 30 mladim srednješolcem in srednješolkam. Izjemno veseli smo, da smo že v decembru 2022 prejeli namensko donacijo, ki bo za vsa štiri leta šolanja omogočila štipendijo 15 dijakom/dijakinjam. Razpis bo objavljen spomladi 2023. Še naprej bomo promovirali sklad in pomen štipendiranja, kar bo prineslo še več donacij tudi v letu 2024.

3.2.4 POLNA ŠOLSKA TORBA

Nakup šolskih potrebščin in še posebej delovnih zvezkov, ki morajo biti novi, predstavlja družinam z nizkimi dohodki in več otroki veliko finančno breme, zato je povpraševanja po tovrstni pomoči vsako leto večje.

Zbiranje šolskih potrebščin in finančnih sredstev zanje bo zopet aktualno pred poletjem. Že v začetku leta 2023 pa imamo zagotovljenih nekaj finančnih sredstev za ta namen – donacijo podjetja Eurospin eko, d. o. o., v višini 10.000 €, in darilne bone za trgovine Office&More v višini 2.500 €. K finančnim in materialnim donacijam bomo ponovno povabili podjetja, s katerimi smo v preteklih letih že sodelovali.

Poštar Pavli polni šolske torbe

Tudi v letih 2023 in 2024 načrtujemo dobrodelno akcijo Poštar Pavli polni šolske torbe, ki poteka pod okriljem Pošte Slovenije. V juliju in avgustu se bodo zbirala sredstva in šolske potrebščine po poštnih izpostavah, konec avgusta pa jim bomo razdelili med naša društva in zveze, ki se bodo prijavila k akciji. Finančna sredstva se bodo predvidoma zbirala do 9. oktobra, ko je svetovni dan pošte. Zbrana sredstva bomo prav tako razdelili med naša društva in zveze za nakup delovnih zvezkov in šolskih potrebščin.

3.2.5 ŠPORTNIK SEM

V letu 2022 smo prvič uspešno uvedli nov program Športnik sem, katerega namen je zagotavljanje pomoči otrokom in mladostnikom iz socialno ogroženih okolij pri uresničevanju športnih potencialov. Čim več otrok in mladostnikov želimo v teh težkih časih, ko se soočajo z duševnimi stiskami, vzpodbudimo k redni športni aktivnosti in jim dati priložnost, da tako izboljšujejo svoje fizične in psihične zmogljivosti. Tudi v letih 2023 in 2024 načrtujemo zbiranje sredstev in pripravo razpisov za nove dodelitve pomoči.

3.2.6 DECEMBRSKE AKCIJE

Nekatere akcije, kot na primer Hladilnik toplega srca na Obali in druge akcije zbiranja daril so v zadnjih letih postale že tradicionalne in prizadevali si bomo, da tako tudi ostane. V predprazničnem času pa smo se povezali tudi z novimi podjetji, s katerimi upamo, da bomo sodelovali tudi v prihodnjih dveh letih.

3.3 HUMANITARNI PROGRAM POMEŽIK SONCU

V letih 2023 in 2024 bomo v sodelovanju z našimi članicami izvajali zimovanja, letovanja in zdravstvena letovanja ter omogočali tudi druge dejavnosti za kakovostno preživljanje prostega časa otrok in mladostnikov (počitniška varstva, delavnice, izleti, predstave itd.).

3.3.1 IZVEDBA HUMANITARNEGA PROGRAMA POMEŽIK SONCU

Nacionalni odbor za prosti čas in letovanja (NOPČL) se bo v letih 2023 in 2024 sestel predvidoma 8-krat. Vsako leto NOPČL v aprilu sprejme načrt izvedbe humanitarnega programa Pomežik soncu®, izvede interni razpis za organizatorje letovanj, določi ceno letovanj, način zbiranja donacij in način razdelitve zbranih sredstev. V novembru pa izvede interni poziv za zimovanja v novoletnem času in v času zimskih počitnic. NOPČL bo organiziral tudi dve izobraževanju pedagoških vodij na letovanjih, eno spomladi, drugo jeseni, za kar smo na razpisu FIHO za leto 2023 že pridobili 1.180,16 €.

V letu 2023 načrtujemo, da bomo brezplačno letovanje omogočili vsaj 1600 otrokom iz socialno in materialno ogroženih družin.

Z zbiranjem sredstev bomo začeli že januarja, s tradicionalno akcijo darovanja točk zvestobe s Klubom zvestobe OMV SMILE & DRIVE, ki bo potekala do konca februarja.

Akcijo zbiranja donacij pravnih in fizičnih oseb bomo izvedli med aprilom in junijem. Promocija bo medijsko stekla predvidoma konec aprila. Kot vsako leto bomo tudi letos vlagali vloženke z UPN obrazcem v časopisje (Časopisna hiša Delo, Dnevnik). K programu bomo z na novo oblikovanimi sponzorskimi paketi poskusili pridobiti nove sponzorje izključno za Pomežik soncu. Pripravili bomo hudomušen plakat, ki bo izstopal izmed drugih in pritegnil čim več pozornosti.

V maju se bomo na medije obrnili s prošnjo za brezplačno oglaševanje programa (televizija in radio) ter na podjetje Europlakat, ki nam je do sedaj že nekaj let zapored omogočilo brezplačni najem oglasnega prostora (tiskanega in digitalnega) na dobro vidnih lokacijah. Humanitarni program bomo predstavili na zadnji strani kataloga Počitnice in dejavnosti, ki ga v e-obliki izdajo ljubljanske zveze in društva ZPMS.

Zbiranje sredstev bo v letu 2024 potekalo na podoben način.

3.3.2 IZVEDBA ZIMOVANJ IN LETOVANJ

Strokovna služba ZPMS bo v marcu ali aprilu za društva in zveze ZPMS, organizatorje letovanj, objavila interni razpis za letovanje otrok iz socialno ogroženih družin (sredstva Pomežik soncu), letovanje otrok s posebnimi potrebami (sredstva FIHO) in letovanje otrok s posebnimi potrebami iz socialno ogroženih družin (donatorska sredstva). V novembru pa bomo pripravili interni poziv za organizacijo novoletnih zimovanj in zimovanj med zimskimi počitnicami.

Za leto 2023 se je ZPMS prijavila na razpis FIHO, kjer so nam za letovanje otrok iz socialno ogroženih družin dodelili 23.514,62 €, za letovanje otrok s posebnimi potrebami pa 17.635,97 €.

Dodatna sredstva bomo zbirali v okviru programa Pomežik soncu®.

Na podlagi zbranih sredstev in sredstev, ki smo jih prenesli iz leta 2022, bo NOPČL v maju pripravil razdelilnik zbranih sredstev ter sklep o razdelitvi sredstev za letovanja ZPMS, ki ga bomo posredovali izbranim organizatorjem letovanj. Z njimi se bodo podpisale pogodbe o letovanjih. Organizatorji bodo do konca septembra na posebnem obrazcu oddali poročilo o letovanjih.

Glede na prijave Članic na interni poziv za organizacijo zimovanj bo NOPČL konec novembra sprejel sklep o dodelitvi sredstev za zimovanja. Organizatorji zimovanj bodo dobili sredstva na podlagi oddanih poročil o zimovanju.

Po podobni časovnici bodo aktivnosti za letovanja in zimovanja potekala tudi v letu 2024.

3.3.2 PROSTI ČAS

Že pred letom 2020 smo ugotavljali, da primanjkuje kakovostne in cenovne dostopne ponudbe različnih prostočasnih aktivnosti za otroke in mladostnike. Sedaj pa je potreba po le-teh še večja, saj otroci še bolj kot kadarkoli prej potrebujejo druženje z vrstniki, igro in gibanje. Zato bomo v letu 2023 skupaj z našimi Članicami poiskali možnosti, da bi otrokom lahko ponudili še več.

Delovna komisija za prostočasne aktivnosti pri NOPČL bo v letu 2023 za Članice ZPMS pripravila poseben interni poziv za organiziranje prostočasnih aktivnosti, vezane na področje programov za otroke v lokalnem okolju. Tu mislimo predvsem na aktivnosti počitniškega varstva, ki jih Članice ZPMS (ob pomoči prostovoljcev) izvajajo med različnimi počitnicami in aktivnosti, ki jih izvajajo ob posebnih dogodkih, kot so Veseli december, Teden otroka, pustovanje, počitniške ustvarjalne delavnice,...

3.4 OTROCI, AKTIVNI DRŽAVLJANI

3.4.1 OTROŠKI PARLAMENTI®

Otroški parlamenti so program vzgoje in izobraževanja otrok za aktivno državljanstvo in demokracijo, omogočajo pa tudi participacijo (sodelovanje) otrok v za njih pomembnih zadevah. V letih 2023–2024 bomo nadalje sledili predvsem dvema ciljema:

- zagotovitvi, da je v Otroške parlamente vključenih čim več otrok z različnimi ozadji ter da je tudi njihov glas slišan;
- kontinuirano informiranje odraslih (starši, vodstva šol, lokalne skupnosti, poslanci, novinarji) o mnenjih otrok in njihovih zaključkih ter jih vabiti na dogodke in pogovore z otroki.

Poleg teh dveh ciljev bomo resneje pristopili tudi k vprašanju, kako zagotoviti prenašanje sporočil otrok do odločevalcev (v prostor oblikovanja strateških razvojnih ciljev družbe in posamičnih rešitev na lokalni, regijski, nacionalni ter tudi mednarodni ravni).

Pripravili in natisnili bomo predstavitveno zloženko o programu Otroški parlamenti, namenjeno promociji programa.

33. nacionalni Otroški parlament bo potekal 11. aprila 2023 v Državnem zboru RS. Izbrana tema je "Duševno zdravje otrok in mladih". Ta tema bo ostala enaka tudi v prihodnjem šolskem letu 2023/2024. Delovno predsedstvo Otroškega parlamenta (Vid, Aisha, Zala in Iza) prav tako ostane enako. Spomladi leta 2024 bodo mladi parlamentarci izbrali novo temo in tudi novo delovno predsedstvo.

Mentorji na osnovnih šolah in regijski koordinatorji so nepogrešljivi člen uspešne izvedbe aktivnosti programa, zato bomo v obeh naslednjih letih v začetku šolskega leta (septembra) ponovno organizirali izobraževanje za mentorje in regijske koordinatorje, kjer bomo osvetlili nekatera vprašanja razvoja programa in v letu 2024 tudi nove izbrane teme. Vsako leto se veliko mentorjev zamenja, novi mentorji pa seveda potrebujejo več informacij o delovanju programa, kako se ga lotiti na šolskem nivoju, itd.

V šolskem letu 2021/2022 smo s pomočjo regijskih koordinatorjev po terenu naredili presek sodelovanja osnovnih šol v programu. Ugotovili smo, da v Otroških parlamentih sodeluje 396 matičnih osnovnih šol (od skupno 457 šol, kar je 86,6 % osnovnih šol). Vključenih je tudi 22 OŠ oz. zavodov za otroke s posebnimi potrebami (od skupno 28). Rezultati so odlični! Zavedamo pa se, da je najslabša vključenost šol v gorenjski in primorsko-notranjski regiji, zato si bomo prizadevali, da tudi tu zagotovimo ustrezno regijsko koordinacijo programa.

V letu 2023 si bomo prizadevali za nadaljevanje projekta "Šolska ura s predsednikom/-ico Državnega zbora RS", ki je del izobraževalnega programa Državnega zbora RS za aktivno državljanstvo mladih. O tem smo se že pogovarjali s predsednico DZ RS Urška Klakočar Zupančič, ki je bila projektu naklonjena.

3.4.2 NATEČAJ EVROPA V ŠOLI

Z natečajem Evropa v šoli si še vedno prizadevamo spodbuditi mlade k razmišljanju o pomembnih temah, ki se jih dotikajo kot slovenske in evropske državljane. Natečaj je priložnost za ustvarjalno izražanje, kritično in samostojno mišljenje ter spodbujanje občutka pripadnosti in solidarnosti.

Natečaj Evropa v šoli v šolskem letu 2022/2023 poteka pod naslovom "Vzgoja za mir." Osredotoča se na 16. cilj trajnostnega razvoja – mir, pravičnost in močne institucije. Pri vsebinski pripravi razpisa smo se povezali z Mirovnim inštitutom in Časopisom za kritiko znanosti.

Zaključni dogodek bo predvidoma v petek, 12. maja 2023. Glede na dober odziv preteklo leto tudi tokrat načrtujemo nagradni izlet za nagrajence in njihove mentorje. Vsebina izleta bo povezana s tematiko vojne in miru.

Tema za šolsko leto 2023/2024 še ni predvidena, znana bo poleti 2023. Točen naslov in vsebino natečaja bo določil Nacionalni odbor za natečaj Evropa v šoli, pri pripravi publikacije pa se bomo povezali s primerno organizacijo. Jeseni bomo organizirali izobraževanje za mentorje in regijske koordinatorje, ki bo potekalo preko spleta.

3.4.3 MLADI RAZISKOVALCI ZGODOVINE

Cilj programa Mladi raziskovalci zgodovine, ki je svojim delom začel že leta 1969, je usposabljanje mladine v raziskovanju lokalne preteklosti. Program strokovno vodi Komisija za delo zgodovinskih krožkov na osnovnih šolah, ki se bo v letih 2023 in 2024 sestala vsaj 8-krat. Vsako leto v marcu Komisija objavi novo raziskovalno temo. Ocenjujemo, da bo v letih 2023 in 2024 v programu sodelovalo približno 200 učencev zadnje triade iz 25 osnovnih šol, prizadevali pa si bomo, da bi k sodelovanju privabili še več šol, med drugim tudi iz zamejstva.

Raziskave v posameznem zgodovinskem krožku bodo potekale do konca marca, ko morajo krožki poslati pisne izdelke na ZPMS. V aprilu in maju bodo tričlanske ocenjevalne komisije pregledale in ocenile prejete pisne izdelke. Na zaključnem državnem srečanju, ki bo organizirano v drugi polovici maja ali v začetku junija, bodo sodelujoči učenci svojo raziskavo predstavili drugim in njene rezultate zagovarjali pred komisijo. Po predstavitvi in zagovoru bo komisija oblikovala končne ocene in podelila priznanja (bronasto, srebrno ali zlato) ter organizirala z raziskovalno temo povezan ogled določenih zanimivosti. Za promocijo programa bomo pripravili predstavitevno zloženko, objave prispevkov v Časorisu in drugih tiskanih medijih ter na spletni strani ZPMS in Facebook profilu. Ob priložnosti državnega srečanja bomo izdali sporočilo za javnost in pripravili poseben promocijski video.

Oktober bomo v sodelovanju z Muzejem za novejšo zgodovino Slovenije organizirali celodnevni izobraževalni seminar za mentorje zgodovinskih krožkov. Komisija bo na seminar povabila najboljše strokovnjake za razpisano raziskovalno temo, mentorji pa bodo deležni tudi vseh dodatnih vsebin za kakovostno metodološko in pedagoško vodenje zgodovinskih krožkov. Znanstvene in strokovne prispevke s seminarja bomo zbrali in izdali v zborniku, v katerem bomo objavili tudi Zlata pravila sestavljanja elaboratov. Vsi prispevki predavateljev bodo vpisani v COBBIS s strani ZRC SAZU.

Iskali bomo možnosti, da program obogatimo z vsebinsko bogato nagrado, kot na primer strokovna ekskurzija v tujino. V ta namen bomo preučili možnosti prijave na razpise, ki podpirajo izmenjavo učencev iz različnih držav.

Po podobni časovnici bo program potekal tudi v letu 2024.

3.5 TEDEN OTROKA®

Osrednji namen progama Teden otroka, ki se vsako leto začne na prvi ponedeljek v oktobru, je, da v tem tednu še posebej izpostavimo pomen otrokovih pravic oz. opozarjamo na kršitve le-teh.

Vsako leto izberemo osrednjo temo, ki zadeva otroke, in pripravimo poslanico, s katero nagovarjamo tako širšo javnost kot tudi vzgojitelje v vrtcih in učitelje v osnovnih šolah, da se o izbrani temi pogovarjajo z otroki in pripravijo aktivnosti. Različne aktivnosti pa pripravijo tudi naša društva in zveze prijateljev mladine po vsej Sloveniji.

Teden otroka 2023 bo potekal od 2. do 8. oktobra z naslovom *'Zakaj in zatoji otroške radovednosti'*, s katero želimo pri otrocih in mladih spodbuditi radovednost in posledično več interesa za iskanje odgovorov na vsa vprašanja, ki se jim porajajo. Otroke in mlade želimo prebuditi iz apatičnosti, iz nemotiviranosti in jih odvrniti od prekomerne uporabe zaslonov. Radovednost je ena od največjih (otroških) vrlin, a z leti na to bodisi pozabimo bodisi nas bliskovit tempo življenja prisili, da se posvetimo le tistemu, kar je nujno treba vedeti, pozabimo pa na "sladke zanimivosti".

V okviru programa Teden otroka bomo v letu 2023 izvedli naslednje ključne dejavnosti:

- organizirali bomo posvet, na katerem bomo z zanimivimi sogovorniki izpostavili temo in njeno ozadje;
- pripravili bomo poslanico, ki bo tokrat v obliki križanke ali kviza; poslanico v križanki/kvizu bo oblikoval izbrani ilustrator;
- natisnili bomo plakate s poslanico, ki jih bomo poslali našim društvom in zvezam ter knjižnicam, mladinskim, dnevnim in kriznim centrom; vrtci in šole prejmejo .pdf različico plakata;
- vrtce in osnovne šole bomo povabili k sodelovanju, in sicer: naj bodo v tem tednu še posebej radovedni, nam pa naj pošljejo kratek opis, kaj so počeli, na kakšen način so bili radovedni, kaj je pritegnilo njihovo pozornost; najbolj radovedne bomo nagradili s pomočjo naših sponzorjev in donatorjev;
- članice, zveze in društva bodo pripravile aktivnosti za predšolske in osnovnošolske otroke.

V letu 2024 bo Teden otroka med 7. in 13. oktobrom, osrednja tema še ni izbrana.

Svetovni dan otroka vsako leto obeležujemo 20. novembra, na dan, ko je bila leta 1989 sprejeta Konvencija o otrokovih pravicah. To je dan, ko želi OZN spomniti vse narode sveta na njihovo odgovornost do otrok. To je dan, ko v ospredje razprav stopi Konvencija o otrokovih pravicah. Ta dan je tudi rojstni dan programa TOM telefon.

3.6 NACIONALNA MREŽA TOM®

TOM je edini splošni telefon za otroke in mladostnike v Sloveniji. V letu 2023 in 2024 bomo nadaljevali z že dobro vpeljanim delom, skladno z načeli delovanja programa TOM telefon:

- načelo anonimnega in zaupnega svetovanja po telefonu;
- načelo prostovoljnega dela;
- načelo dobre prakse (strokovnost in etika dela);
- načelo promocije vrednot duševnega zdravja otrok in mladostnikov in
- promocija in uresničevanje Konvencije o otrokovih pravicah.

Še naprej bomo stremeli k doseganju ciljev programa, ki so:

1. zadovoljen uporabnik,
2. čustveno razbremenjen uporabnik,
3. dostopen program – vsak dan,
4. usposobljeni prostovoljci/svetovalci,
5. program prepoznan med ciljno javnostjo,
6. program prepoznan med strokovno javnostjo in
7. uporabnik (mladostnik) informiran o možnih oblikah pomoči.

V okviru programa Nacionalna mreža TOM bomo v letih 2023 in 2024 izvajali naslednje ključne dejavnosti:

Svetovanje

Svetovanje bo tudi v letih 2023 in 2024 potekalo prek 9 svetovalnih skupin (Ajdovščina, Idrija, Krško, Ljubljana, Maribor, Murska Sobota, Slovenske Konjice, Tolmin in Velenje), v katerih deluje trenutno 142 svetovalcev. Telefonska številka je brezplačna in deluje vsak dan med 12. in 20. uro. Vse leto bomo zagotavljali tudi vsakodnevno svetovanje preko elektronske pošte in 5x tedensko svetovanje v spletni klepetalnici v ljubljanski svetovalni skupini. Prav tako bo še vedno na voljo spletni informacijski portal E-TOM (www.e-tom.si), na katerem lahko mladi najdejo mnogo koristnih informacij.

Neprekinjeno bomo zagotavljali osnovne tehnične pogoje dela za telefonsko in e-svetovanje ter vzdrževali sistem Multimedijskega klicnega centra – IP telefonija v sodelovanju s Telekomom Slovenije, ki omogoča tudi brezplačne klice.

Nadaljevali bomo z izvedbo statistične analize klicev, ki jo pripravlja ekipa prostovoljcev-analitikov. Uvedli smo kvartalne analize – 3-mesečno, polletno, 9-mesečno, letno poročilo. Za poročila se uporabljajo podatki telefonskega operaterja Telekom Slovenije in podatki baze podatkov TOM.

Vsako leto v januarju izvedemo tudi analizo vseh podatkov, ki jih beležimo v spletnem obrazcu oz. bazi podatkov. Januarja vse svetovalne skupine poročajo o izvedenih aktivnostih. Analiziramo naslednje podatke: število prostovoljcev; število prostovoljnih ur; število supervizij in število udeležencev; dodatna izobraževanja in promocijske aktivnosti.

Za leti 2023 in 2024 planiramo prenovo spletnega mesta E-TOM in nadgradnjo spletnega obrazca za beleženje kontaktov na TOM telefonu.

Usposabljanje in izobraževanje

Leta 2023 bomo izvedli tri osnovna izobraževanja za telefonsko svetovanje. Spomladi v Ljubljani in Velenju, jeseni v Ljubljani. V ljubljanski skupini se izvaja tudi izobraževanje za svetovanje preko e-pošte in v spletni klepetalnici.

V letu 2024 bom izvedli eno osnovno izobraževanje v Ljubljani.

Svetovalci bodo enkrat mesečno deležni supervizijskih srečanj, hkrati pa se bodo lahko dodatno izpopolnjevali na predavanjih in z obiski različnih institucij, kamor najpogosteje napotimo naše klicalce.

Vsako leto bomo organizirali dve dodatni nacionalni izobraževanji za aktivne svetovalce vseh svetovalnih skupin (2-dnevno in 1-dnevno). Vsaka svetovalna skupina bo v okviru svojih zmožnosti organizirala interna izobraževanja, lahko pa tudi za celo mrežo.

Študijska praksa na TOM telefonu®

TOM telefon je učna baza za študente Fakultete za socialno delo (FSD), Fakultete za psihoterapevtsko znanost Univerze Sigmunda Freuda v Ljubljani (SFU), Fakultete za uporabne družbene študije (FUDŠ) in Filozofske fakultete (FF). V obeh študijskih letih bomo razpisali prosta mesta za opravljanje obvezne študijske prakse.

Projekt Center za varnejši internet Slovenija

Uspešni smo bili na razpisu za projektno obdobje 2022–2024. Naša naloga je v tem obdobju implementirati prijavljene aktivnosti. Med najpomembnejšimi sta priprava priročnika za svetovanje v spletni klepetalnici in priprava promocijskega videa za svetovalno linijo TOM telefon.

Sodelovali bomo v Svetu partnerjev projekta, na srečanjih Sveta projekta in Delovnih skupinah SAFE.SI. Udeležili se bomo vsaj dveh INSAFE evropskih seminarjev (izmenjava primerov dobrih praks) ter vsaj 10 ur tedensko omogočali on-line (chat) svetovanje na TOM telefonu. Za zagotavljanje nemotenega izvajanja e-svetovanja bomo skrbeli za kakovostno delovanje spletne stani www.e-tom.si in klepetalnice, na Facebook profilu bomo redno objavljali članke in informacije o varni rabi interneta.

Ob pričetku leta 2024 nas čaka nova prijava na razpis evropske komisije in na ravni prijavitelja projekta tudi urejanje financiranja projekta s strani URSIV.

Delovanje nacionalne mreže

Svet NM TOM bo v letu 2023 zasedal v terminih:

- 14. 02. 2023 letni načrt, pregled stanja;
- 11. 04. 2023 priprava na letno izobraževanje, pregled dela;
- 12. 09. 2023 novo šolsko leto;
- 21. 11. 2023 pregled letnega dela, poročanje o tekočem delu.

Srečanje supervizorjev svetovalnih skupin NM TOM so v letu 2023 napovedna za 7. 03. 2023; 9. 05. 2023 24. 10. 2023 in 12. 12. 2023. Namen srečanja supervizorjev je usklajevanje delovanja vseh svetovalnih skupin in s tem strokovnih usmeritev za svetovalce. Pomembna naloga je tudi sledenje kroničnim klicalcem in priprava protokolov ravnanja s kroničnimi klicanci.

NM TOM je bil uspešen na razpisu MDDSZ za večletno obdobje 2023–2029. Veseli smo, da je MDDSZ prepoznalo pomembnost delovanja TOM telefona in nam preko novega razpisa omogočil financiranje treh zaposlitev. V okviru Centra za varnejši internet Slovenija bomo kot konzorcijski partner leta 2024 oddali prijavo na razpis za obdobje 2024–2026.

Leta 2023 in 2024 se bomo prijavili na letne razpise FIHO, ZRSZ Javna dela in Mestne občine Ljubljana. Skozi vse leto 2023 in 2024 bomo spremljali in se prijavljali tudi na druge primerne državne ali evropske razpise, pod vodstvom sodelavke ZPMS za področje razpisov.

Do konca leta 2024 imamo namen izdelati protokole ravnanja ob samomorilnih kontaktih, nasilju in drugih urgentnih situacij, v sodelovanju s supervizorji, NIJZ in Sektorjem za mladoletniško kriminaliteto GPU Ljubljana.

V drugi polovici leta 2022 smo pristopili k ureditvi varstva osebnih podatkov za vsa področja dela na ZPMS. K sodelovanju smo povabili družbo Info hiša d.o.o, ki je specializirana za področje varovanja osebnih podatkov. Sklenjena je namera o podpisu pogodbe za izvajanje storitev pooblaščen osebe za varstvo osebnih podatkov. Na njihovo priporočilo zaradi kompleksnosti področja varstva osebnih podatkov pri Zvezi prijateljev mladine Slovenije zaenkrat še nismo pristopili k implementaciji platforme ASELA in vpeljavi novih tehnologij za program TOM telefon.

Promocija

Skozi vse leto 2023 in 2024 bomo sodelovali v radijskih in televizijskih oddajah z mladinsko tematiko ter objavljali prispevke v različnih medijih.

V letu 2023 bomo izdelali nove promocijske plakate, ki jih bomo v septembru 2023 in 2024 distribuiral na osnovne in srednje šole, CSD-je, knjižnice, zdravstvene domove, mladinske centre, članice ZPMS in ostale organizacije, ki delajo z otroki in mladostniki.

Do konca leta 2023 bomo izdelali promocijski video TOM telefona in druge promocijske materiale.

Prepoznavnost TOM telefona med otroki in mladostniki bomo krepili tudi preko aktivnosti:

- delavnice po šolah v okolišu svetovalnih skupin (izvajalci vodje)
- praznovanja 17. maja – dan otroških telefonov
- akcija *TOM potuje, otroke obiskuje II*
- nadaljevanje objav z zanimivo vsebino na družbenih omrežjih TOM telefona.

Dogodki in sodelovanje z drugimi

Skozi vse leto 2023 in 2024 bomo zagotavljali udeležbe predstavnikov NM TOM na strokovnih srečanjih, izobraževanjih in konferencah, tako domačih kot mednarodnih. V okviru članstva v Child Helpline International bomo zagotovili udeležbo predstavnika na letnem srečanju, sodelovali pri pripravi podatkov za letno analizo klicev in okrepili izmenjavo gradiva.

Programska usmeritev v letu 2023 in 2024

Koronski leti 2020 in 2021 ter intenzivnost leta 2022 so močno vplivali tako na otroke in mladostnike, ki se obračajo na TOM telefon, kot na svetovalce in vodje svetovalnih skupin. Pretekli dve leti smo intenzivno posvetili odzivanju na posledice, kot sta bila zmanjšanje števila kontaktov in izrazit porast kontaktov s težjimi vsebinami. Glede na sinergetična načela je po tako intenzivnem obdobju potrebno obdobje stabilizacije in utrjevanja doktrine svetovanja, kot ga že vrsto let izvajamo na TOM telefonu. Statistična analiza kontaktov nam je pokazala, da se je trend padca števila kontaktov ustavil, vrnilo so se teme značilne za pred-koronsko obdobje, težje tematike pa še vedno vztrajajo na višjih odstotkih.

Na podlagi analize menimo, da je v dve letnem obdobju potrebno:

- *stabilizirati delovanje programa;*
- *okrepiti svetovalne kompetence na ravni mreže;*
- *oblikovati protokole ravnanja ob kontaktih, kjer je ogroženo življenje in kadar gre za sum storitve kaznivega dejanja. Pri tem bodo sodelovali: predsednik NM TOM, supervizorji NM TOM, morebitni drugi strokovnjaki (urgentna psihiatrična pomoč, kriminalistična policija, ...);*
- *implementirati zastavljene cilje brez dodatnih sprememb;*
- *nadaljevati z akcijo TOM potuje, otroke obiskuje, in opraviti analizo prejetih neposrednih zapisov otrok, o čem se ne morejo pogovoriti z odraslimi iz pretekle akcije;*
- *nadaljevati z APZ, ukrep Javna dela v svetovalni skupini TOM Ljubljana;*
- *nadaljevati z urejanjem GDPR pravilnikov (priporočilo verifikacije);*
- *vzpostaviti skupne delovne sestanke z drugimi nevladnimi telefoni – SOS, Samarijan ipd.;*
- *slediti trendom na področju varne rabe interneta in se nanje odzivati.*

3.7 IZOBRAŽEVALNI CENTER ZPMS

Več na strani 6

4 PROJEKTI IN PRIJAVE NA RAZPISE

V letu 2023 bomo nadaljevali z izvajanjem nalog v sklopu projekta Center za varnejši internet (traja 2. 3. 2024). Prijave za sodelovanje v projektu Otroško novinarsko središče bomo ponovno odprli z novim šolskim letom 2023/2024. Kot pridruženi partnerji v projektu "Prosto programje za digitalno vključenost nevladnih organizacij in uporabnikov (Na-prostem.si), ki se je začel s 1 .1. 2022, bomo sodelovali pri aktivnostih informiranja naših Članic ter imeli možnosti udeležbe na določenih izobraževanjih za digitalno preobrazbo.

V letu 2023 pričakujemo več razpisov, ki pokrivajo naša področja delovanja (ACF, MJU, CERV, ERASMUS+). Nanje se bomo prijavili glede na naše potrebe in ustreznost razpisov. Zagotovo se bomo prijavili na razpis Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij. Več pozornosti bomo namenili razpisom za sponzorstva in donacije, ki so objavljena na spletnih straneh podjetij. Vpisali se bomo v različne baze za iskanje projektnih partnerjev, saj menimo, da bi lahko kakovostno doprinesli k projektom drugih prijaviteljev, kot partnerji pa bi imeli manj opravka z administrativnim delom. Članicam bomo na voljo za pomoč pri pripravi prijav na razpise.

Tudi v letu 2024 bomo stremeli k prijavi projektov na razpise.

5 USTANOVA FUNDACIJA ZPMS ZA OTROKE IN DRUŽINE V SLOVENIJI

5.1 ŠTIPENDIJSKI SKLAD DR. JANEZA DRNOVŠKA

Ustanova "Fundacija ZPMS za otroke in družine v Sloveniji" (Ustanova Fundacija) bo v letu 2023 in 2024 v okviru Štipendijskega sklada dr. Janeza Drnovška nadaljevala s štipendiranjem dijakinj in dijakov.

S štipendisti, ki bodo uspešno zaključili šolanje in napredovali v višji letnik srednješolskega izobraževanja, bomo sklenili anekse. V šolskem letu 2022/2023 trenutno štipendiramo 18 srednješolcev in srednješolk.

Ustanova Fundacija bo nadaljevala z iskanjem novih donatorjev, ki bi prispevali sredstva za štipendiranje novih dijakov in dijakinj iz manj spodbudnih okolij. Zastavljen cilj je, da bi že šesto leto zapored ponovili razpis za štipendiranje dijakov v skladu s finančnimi zmožnostmi in jim zagotovili štipendijo skozi celotni proces izobraževanja. Za promocijo bomo skrbeli z oglasi v časopisu Delo (zakupljeni oglasi po pogodbi), objavami v ZPMS novičkah in objavami na Facebook profilu ZPMS.

Uprava Ustanove Fundacije se bo v letih 2023 in 2024 predvidoma sestala trikrat na leto, Nadzorni odbor pa enkrat na leto.

6 ODNOSI Z JAVNOSTMI

V letih 2023 in 2024 bomo komunikacijsko podpirali naše obstoječe programe in projekte ter tudi nove, priložnostne dogodke in različne akcije. Še naprej bomo pripravljali mesečne ZPMS novičke.

Redno bomo pripravljali sporočila za medije in se ažurno odzivali na novinarska vprašanja. Trudili se bomo, da bomo mi sami večkrat pobudniki medijskih zgodb. Negovali bomo transparentne odnose z novinarji. Našo prisotnost v medijih bomo spremljali, jo analizirali in temu primerno usmerjali pot eksternega komuniciranja. Skrbeli bomo za dosledno pravilno uporabo našega imena v medijih in na družabnih omrežjih.

V letu 2023 bo v ospredju izpeljava aktivnosti ob praznovanju 70-letnice ZPMS (*glej str. 3*). Načrtujemo izdajo nove splošne zloženke ZPMS ter še posebne predstavitvene brošure za program ENO SRCE. Tudi letos bodo na voljo koledar in novoletne voščilnice, dodali pa bomo še "splošne voščilnice", primerne za različne priložnosti.

Pričeli bomo z urejanjem poenotene zunanje podobe ZPMS in vseh naših članic na podlagi novo sprejetega priročnika oz. pravilnika o uporabi namenskega logotipa ZPMS. Cilj je, da bodo vse (čim več) Članice ZPMS uporabljale pravilni, namenski logotip, s čimer bomo krepili pomen mreže. K temu bo pripomogla tudi aktivacija intraneta, ki bo v pomoč pri komunikaciji z vsemi Članicami ZPMS.

Komunikacija z našo javnostjo na socialnih omrežjih je vsako leto boljša (sledilci, všečki, dosegi, dvosmerna komunikacija), zato bomo to politiko komunikacije ohranili; še posebej to velja za Viber, kjer se število članov skupine ne spreminja več bistveno. Še več pozornosti bomo namenili povezovanju s socialnimi omrežji gospodarskih družb, uporabi 'crosspotinga' med socialnimi omrežji in na socialnih omrežjih med uporabniki ter vključevanju mednarodnih praznikov in vsebin nam sorodnih organizacij v komunikacijo na družbenih kanalih. V spletni trgovini bomo ponudili še več izdelkov, obenem pa bomo izvedli tehnično posodobitev za lažje vodenje materialnega knjigovodstva.

Intenzivno bomo delali na pridobivanju novih sponzorjev in donatorjev ter na ohranjanju obstoječih. Zanje bomo pripravili zanimiva promocijska darila.

7 KREATIVNI PROJEKTI ZA KREPITEV PREPOZNAVNOSTI

S kreativnimi projekti si bomo prizadevali za prodornost in inovativnost naših (pr/marketinških) sporočil, izdelkov in pristopov, s katerim se bomo lahko potegovali tudi za nagrade na področju marketinga in odnosov z javnostmi.

Okrepili bomo sodelovanja z agencijami, ki zastopajo podjetja pri iskanju zanje ustreznih humanitarnih programov, katerim bi namenili donacijo. Prav tako se bomo še bolj aktivno povezovali s podjetji, ki bi bila pripravljena del sredstev od prodaje določenih izdelkov nameniti za naše programe. Še naprej bomo na dražbah ponujali različne predmete znanih osebnosti, saj tak pristop pritegne veliko pozornosti.

Nadaljevali bomo s projektom COPArt (*glej str. 16*) ter poiskali še druge zanimive, inovativne izdelke za obogatitev naše spletne trgovine.

Pričeli bomo s snovanjem različnih didaktičnih gradiv za vrtčevske in osnovnošolske otroke.

8 VODENJE IN ORGANIZACIJA NALOG S PODROČJA DELOVANJA ZPMS

Kot dobri gospodarji bomo preudarno razpolagali s pridobljenimi finančnimi in materialnimi sredstvi, poslovali skladno z zakonodajo in internim akti ZPMS, skrbeli za uspešno poslovanje ter o le-tem redno poročali pristojnim organizacijam in našim članicam.

8.1 ZAGOTAVLJANJE SREDSTEV ZA DELOVANJE ZPMS

Izjemnega pomena za delovanje ZPMS je razpršeno financiranje, kar pomeni, da pridobivamo sredstva iz različnih virov, kot so: FIHO, proračunska in druga javna sredstva, donacije pravnih in fizičnih oseb, sredstva od odstopa dela dohodnine, sredstva, pridobljena na domačih in evropskih razpisih ter od prodaje izdelkov in drugi.

Skozi vse leto bomo posodabljali baze pravnih oseb, na katere se bomo vsaj dvakrat letno obrnili za donacije. Preko kreativnih projektov se bomo še bolj aktivno povezovali s podjetji, ki bi bila pripravljena del sredstev od prodaje določenih izdelkov nameniti za naše programe.

Posebno pozornost bomo namenili donatorjem-posameznikom. Posameznike, ki so v preteklih dveh letih večkrat podprli naše akcije zbiranja sredstev za pomoč otrokom, mladostnikom in družinam v stiski, pa bomo s posebnim pismom nagovorili, da postanejo naši mesečni donatorji.

Tudi v letih 2023 in 2024 bomo izvedli obsežno akcijo pošiljanja obrazcev za odstop dela dohodnine na 2/3 gospodinjev.

V letu 2023 načrtujemo nekaj prijav na domače in evropske razpise. Okrepili bomo prodajo izdelkov in storitev preko spletne trgovine.

8.1.1 INVESTICIJE

Strokovna služba v letu 2023 načrtuje investicijsko vzdrževanje in nakup novih osnovnih sredstev (računalniki, pisarniško pohištvo,...) v višini 20.000,00 €.

Na razpisu FIHO smo za leto 2023 prijavili nakup dveh računalnikov v vrednosti 3600 €. Pridobili smo sredstva v višini 1.600,00 €, razliko pa bomo založili iz lastnih sredstev.

Za obnovitvena dela v Hiši zavetja Palčica bomo v letu 2023 namenili največ do 15.000,00 €. Namestili bomo nove komarnike v nekaterih prostorih, v celoti preuredili klimatski sistem in uredili prostor pred postavljenimi igrali – namestili bomo ratan ali pa našli drugo rešitev. Želimo namreč preprečiti, da se otroci igrajo v blatu.

V Taboru Mojca v Dolenjskih Toplicah, ki je v upravljanju DPM Mojca Novo Mesto, v letu 2023 ne načrtujemo večjih investicijsko-vzdrževalnih del. Z vodstvom DPM Mojca Novo Mesto bomo v kratkem podpisali novo najemno pogodbo oz. pogodbo o upravljanju, v kateri bo tudi opredeljeno njihovo vlaganje v investicijsko vzdrževanje. V letošnjem letu načrtujejo izgradnjo lesenega nadstreška na območju, kjer je do sedaj stal šotor, ki je bil poškodovan zaradi snegoloma.

Za leto 2023 in 2024 bomo investicijsko vzdrževanje načrtovali v skladu z razpoložljivimi sredstvi.

8. 2 RAZVOJ ORGANIZACIJE

V letih 2023 in 2024 bomo v sodelovanju z Info hišo uredili področje varstva osebnih podatkov za vse dejavnosti ZPMS, posodobili in popravili bomo spletne strani, ki jih ima ZPMS, da bodo le-te v skladu z zakonodajo na področju varstva osebnih podatkov.

V letih 2023 in 2024 bomo pristopili k pridobitvi certifikata za standard kakovosti ISO 9001:2015, ki je odraz odličnosti organizacije. Rezultat certifikata je t. i. 'knjiga protokolov in postopkov v organizaciji' oz. 'Poslovnik kakovosti', ki se ga morajo držati vsi zaposleni. Nekatere standarde smo neformalno že uvedli, dve zaposleni sta že bili na izobraževanju za notranje presojevalce.

Ocenjujemo, da smo že na dobri poti, saj že imamo uveljavljen sistem priprave in sprejemanja programov dela in poročanja, imamo določene cilje, vrednote, poslanstvo, namen organizacije ter neformalno določene in uveljavljene protokole in standarde za poslovanje – tako pri delu s prostovoljci, donatorji, sponzorji kot tudi med zaposlenimi. Vzpostavljeno imamo strokovno službo in prostovoljce ter pravne akte, ki postavljajo okvir tako delovanja samih programov kot tudi pravice in dolžnosti zaposlenih in prostovoljcev. Pomemben element za vpeljevanje kakovosti je tudi obvladovanje dokumentacije in zagotavljanje sledljivosti, kar na ZPMS v veliki meri že neformalno izvajamo.

V letu 2023 bi se tako zavezali vse naše standarde zapisati in poiskati način, kako jih izboljšati in uskladiti s standardom kakovosti ISO 9001. S tem bomo vstopili v novo maloštevilno elitno družbo – NVO s standardom kakovosti. S tem bi pripomogli tudi k delovanju naših članic, saj bi poleg podpore pri pridobitvi certifikata, lahko pomagali tudi tistim, ki k temu ne bi pristopili – na način, da bi jim pomagali iskati rešitve v smeri optimizacije delovnih procesov, da bi poslovali bolj pregledno, na predvidljiv in standardiziran način. Nenazadnje pa s tem tudi finančno vzdržno.

V letu 2023 in 2024 bomo pristopili k prenovi oz. dopolnitvi Pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v strokovni službi ZPMS in pregledu ostalih veljavnih aktov za strokovno službo ZPMS ter seveda glede na potrebe k posodobitvi oz. prenovi.

8.2.1 KREPITEV MREŽE ČLANIC ZPMS IN MREŽE PROSTOVOLJCEV

Koordinator članstva bo še naprej skrbel za mrežo članic ZPMS, za čim boljše sodelovanje med društvi in zvezami v mreži in ZPMS, za dobro medsebojno informiranje ter za nudenje strokovne pomoči in možnosti za izobraževanje.

Spodbujali bomo ustavljanje novih društev, ki bi želeli postati del naše zveze, še posebej na območjih, kjer društev še ni, oz. ponovno obuditev tistih društev, katerih delovanje je v zadnjih letih zamrlo. Vsem zainteresiranim bomo nudili pravno, organizacijsko in vsebinsko pomoč. Društva, ki že sedaj nosijo ime društvo prijateljev mladine, pa še niso naši člani, bomo povabili, naj se nam pridružijo.

Nadaljevali bomo z aktivnostmi za uvedbo t. i. regijskih koordinatorjev, katerih naloge bi bile koordinacija med društvi in ZPMS, koordinacija med posameznimi društvi v določeni regiji, povezovanje z lokalnimi oblastmi, širjenje mreže in kroga prostovoljcev, pokrivanje tistih območij, kjer ni društva, koordinator nacionalnih programov na regionalnem nivoju.

V letih 2023 in 2024 bomo nadaljevali z regijskimi srečanji, ki so namenjena informiranju o tekočih aktivnostih, opozarjanju na morebitne težave in načrtovanju možnih skupnih akcij. Spomladi ali jeseni bomo organizirali srečanje vseh članic ZPMS, ki bo namenjeno neformalnemu druženju, izobraževanju in izmenjavi dobrih praks. Članice bodo vključene v aktivnosti ob 70-letnici delovanja ZPMS.

V letih 2023 in 2024 bomo več pozornosti posvetili pridobivanju prostovoljk in prostovoljcev, ki bodo s svojim delom prispevali k dvigu kakovosti in aktualnosti programov. Prizadevali si bomo za odpravljanje zakonodajnih, davčnih, sistemskih ovir za razmah prostovoljskega dela.

8.2.2 SODELOVANJE Z DRUGIMI NEVLADNIMI ORGANIZACIJAMI

Tudi v letih 2023 in 2024 bomo aktivno sodelovali z drugimi nevladnimi organizacijami v Sloveniji, v Evropi in v svetu ter krepili medsebojno povezovanje NVO v Sloveniji in skupno delovanje za vzpostavitev ustrežnejših pogojev delovanja nevladnega sektorja v naši družbi. Več pozornosti bomo namenili sodelovanju s sorodnimi organizacijami iz tujine.

Sodelovali bomo na skupnih promocijskih dejavnostih, ki jih organizirajo Slovenska filantropija, CNVOS in druge sorodne organizacije ter promovirali naše aktivnosti v okviru tematskih dogodkov v Sloveniji in v tujini.

9.3 ZAPOSLENI

Na ZPMS je bilo na dan 1. 1. 2023 zaposlenih 17 oseb. Od tega je bilo 12 oseb zaposlenih za nedoločen čas in 5 oseb za določen čas, od tega ena oseba preko javnih del za področje TOM telefona. Ena delavka dela krajši delovni čas (7 ur dnevno). Dve delavki sta na koriščenju porodniškega dopusta.

Struktura zaposlenih po stopnji izobrazbe je bila na dan 1. 1. 2023: 3 zaposleni V stopnja, 1 zaposlena VI/2, 11 zaposlenih VII in 1 zaposlena VIII/1.

Že v lanskem letu smo se prijavi na javni razpis Zavoda za zaposlovanje RS za javna dela. Na razpisu smo bili uspešni. Tako bosta v letu 2023 opravljala delo preko javnih del dve osebi.

Ker smo bili uspešni na razpisu na MDDSZ, kjer smo prijavi program TOM telefon, bomo v letu 2023 zaposlili še eno novo sodelavko oz. sodelavca.

Ena sodelavka 28. februarja 2023 nastopi porodniški dopust, druga sodelavka pa v začetku juliju 2023. Drugi dve sodelavki se jeseni vrneti s porodniške odsotnosti.

V letu 2023 ni načrtovana upokožitev zaposlenih.

9.3.1 IZOBRAŽEVANJE ZAPOSLENIH

V letih 2023 in 2024 za zaposlene načrtujemo udeležbo na različnih izobraževanjih glede na interes in potrebe zaposlenih. Nekaterih izobraževanj s področja digitalizacije se bomo kot pridruženi partnerji udeležili v sklopu projekta Na-prostem.si. Predvsem strokovne sodelavke TOM telefona pa se bodo udeležile tudi nekaterih obveznih usposabljanj in izobraževanj v sklopu tekočih projektov.

9.3.2 IZOBRAŽEVANJE ŠTUDENTOV – ŠTUDIJSKA PRAKSA

Skladno z možnostmi bomo v letu 2023 in v letu 2024 na študijsko prakso v strokovno službo ZPMS sprejeli enega študenta/šudentko. Prakso bomo omogočili v maju-juniju.

Na programu TOM telefon v študijskem letu 2022/2023 prakso opravljajo: 1 študent FSD, 1 študentka SFU in 1 študentka FUDŠ. TOM telefon ostaja učna baza za študente tudi v prihodnje.

9.3.3 SODELOVANJE NA MEDNARODNIH DOGODKIH

Večina mednarodnih dogodkov bo tudi v letih 2023 in 2024 potekala v sklopu projekta Center za varnejši internet ter sodelovanja z organizacijami Eurochild, Mediterranean Children's Movement (Meditersko gibanje otrok) in Child Helpline International. Drugih morebitnih, za nas koristnih mednarodnih dogodkov – bodisi v živo bodisi on-line – pa se bomo udeleževali skladno z vsebinskimi potrebami in razpoložljivimi sredstvi.

10 ZAKLJUČEK

Pred nami je zelo pestro leto. 70-letnica je zagotovo tudi priložnost, da se ozremo v prihodnost in na trdnih temeljih zastavimo nove cilje. Organizacija se razvija le, če se je sposobna prilagajati novi časom. Z našim delovanjem si bomo še naprej prizadevali biti podpora otrokom, mladostnikom in družinam ter ohranjati zaupanje ljudi in financerjev.

Pripravile: generalna sekretarka ZPMS Breda Krašna in strokovna služba ZPMS: Nina Uratarič Malnar, Petra Žega, Iris Furlan, Pika Jamšek, Tjaša Bertancelj, Anja Vogrič, Lea Ban, Sandra Murk, Neža Jagodic Uroš Brezovšek in Darja Lovšin.

Uredila: mag. Nina Uratarič Malnar

Ljubljana, 3. 3. 2023

*Darja Groznik,
predsednica ZPMS*